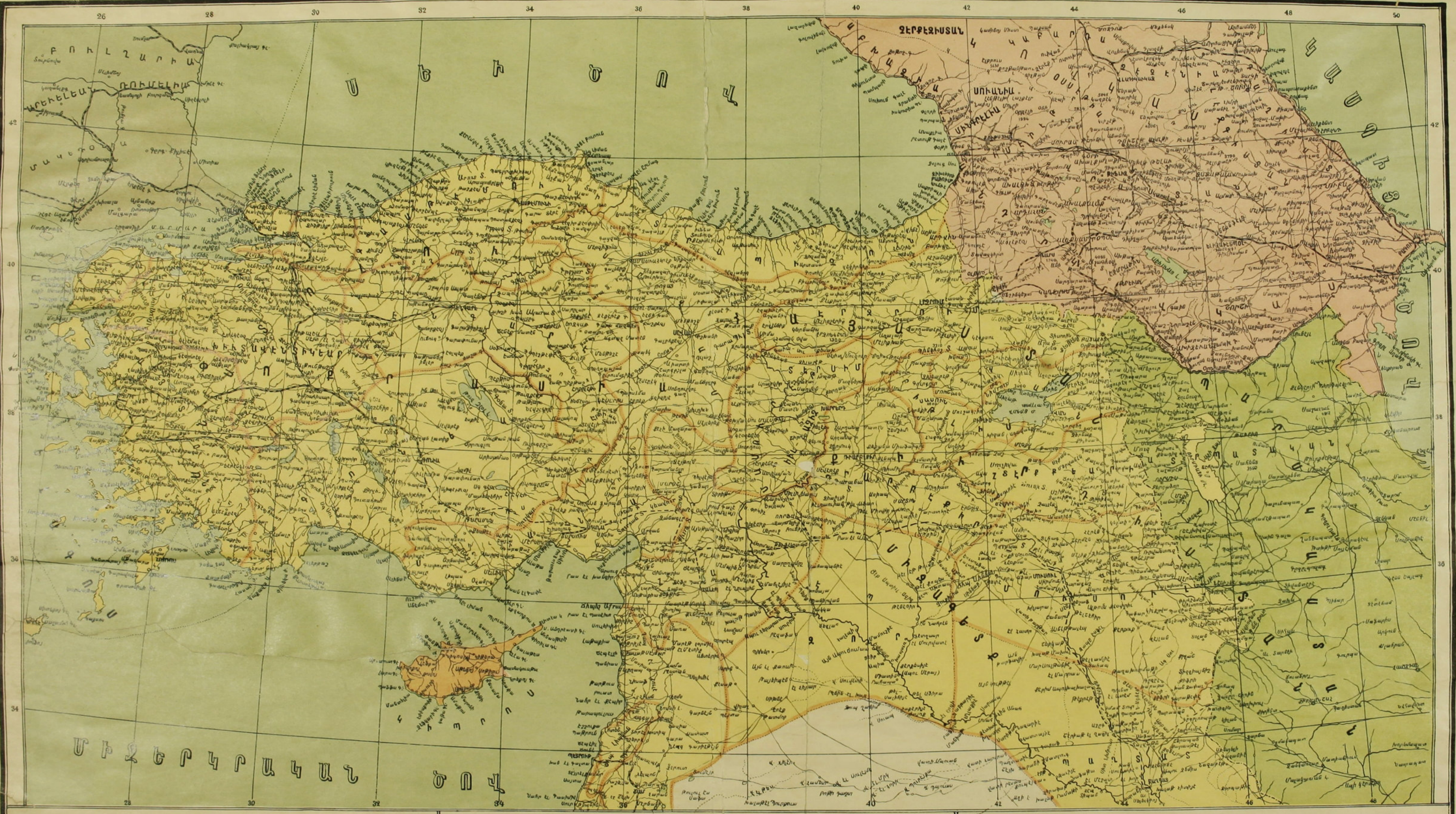

ՌՈՒՍ-ԹԻՒՐՔԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱԲԵՄ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԵՒ
ՀԱՐԵՒԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ

Հրատարակութիւն «ՄՇԱԿ» լրագրի

Վերստ

0 50 100 150 200 250 300

Կիլոմետր

0 50 100 150 200 250 300

1 Միլիմետր քարտէզի վրա=3,2 վերստ բնութեան մէջ

Երկաթուղի կառուցված ▬ ▬ ▬ ▬ ▬ ▬

,, ծրագրված – – – – – – – – – –

Բարձրութիւն եւ խորութիւն մ.

...ՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴ...ՐԱՆ
...ячная Биб...отека
XI 1922
...ния, Мясни... и на
...ԱՍ.ՓԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

ԹԻՒՐՔԱՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ՑՈՒՑԱԿ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԵՑ ՎԻԼԱՅԷԹՆԵՐԻ
ԷՐԶՐՈՒՄ, ՎԱՆ, ԲԻԹԼԻՍ, ԽԱՐԲԵՐԴ, ՍԸՎԱԶ, ԴԻԱՐԲԷՔԻՐ

(Ի բաց առեալ այս վիլայէթների այն մասերը, ուր հայերը փոքրաթիւ են)

№	Ազգութիւն եւ ցեղ	Էրզրում	Վան	Բիթլիս	Խարբերդ	Դիարբէք.	Սըվազ	ԳՈՒՄԱՐ	%	%
1	Թիւրքեր	240,000	47,000	40,000	102,000	45,000	192,000	666,000	25,4	25,4
2	Չերքէզներ (գաղթականներ)	7,000	—	10,000	—	—	45,000	62,000	3,4	3,4
3	Պարսիկներ	13,000		—	—	—	—	13,000		
4	Լազեր	10,000	—	—	—	—	—	10,000		
5	Գնչուներ	—	3,000	—	—	—	—	3,000		
6	Քիւրդեր (նստակեաց)	35,000	32,000	35,000	75,000	30,000	35,000	242,000	9,3	16,3
7	Քիւրդեր (թափառական)	40,000	40,000	42,000	20,000	25,000	15,000	182,000	7,1	
8	Ղզլբաշներ	25,000	—	8,000	80,000	27,000	—	140,000	5,3	9,6
9	Զազա-Թմբըլի-Զարբալը	30,000	—	47,000	—	—	—	77,000	2,9	
10	Եզիդիներ	3,000	25,000	5,000	—	4,000	—	37,000	1,4	
11	**ՀԱՅԵՐ**	**215000**	**185000**	**180000**	**168000**	**105000**	**165000**	**1,018,000**	**38,9**	
12	Նեստորական, յակոբեան, քաղդէացի	—	18,000	15.000	5,000	60,000	25,000	123,000	4,7	45,2
13	Յոյներ և այլ քրիստոնեաներ	12,000	—	—	—	—	30,000	42,000	1,6	
		630,000	350,000	382,000	450,000	296,000	507,000	2,615,000	100%	100%

ՄՈՒՍՈՒԼՄԱՆՆԵՐ

Թիւրքեր	666,000	45,1%
Քիւրդեր	424.000	
Այլ մուսուլման.	88,000	
Գումար.	1,178,000	

ԶԱՆԱԶԱՆ ԿՐՕՆՆԵՐ

Ղզլբաշներ	140,000	9,6%
Զազա-Թմբըլի-Զարբալը	77,000	
Եզիդիներ	37,000	
Գումար	254,000	

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐ

Հայեր	1,018,000	45,2%
Նեստորական	123,000	
Յոյներ և այլք	42,000	
Գումար	1,183,000	

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԹԻՒ

Քրիստոնեաներ	1,183,000=
Մուսուլմաններ	1,178,000=
Զանազան կրօն.	254,000=
Գումար	2,615,000

Վերոյիշեալ վիճակագրութիւնից դուրս են հանված նահանգների այն որոշ մասերը, ուր հայերը բազմաթիւ չեն։ Դուրս
մասերը հետեւեալներն են. Հէքքարիան՝ Վանի վիլայէթում, Սղերդի հարաւային մասը՝ Բիթլիսի վիլայէթում, Բեշէրիեը՝ Դիա
վիլայէթում, Մալաթիայի հարաւային մասը՝ Խարբերդի վիլայէթում, Սըվազի վիլայէթի հիւսիս-արեւմտեան մասը. Միայն Էրզր
հանդն է ամբողջովին մտցված այս վիճակագրութեան մէջ. Այս մասերում բնակվող հայերի թիւն է **145,000.**

ԼԻՏՈԳՐ Ա.Ի. ԲՈՒԽՈՎԻ